

P7_TA-PROV(2010)0283

Положението в Киргизстан

Резолюция на Европейския парламент от 8 юли 2010 г. относно положението в Киргизстан

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Киргизстан и Централна Азия, по-конкретно резолюциите от 12 май 2005 г. и 6 май 2010 г.,
 - като взе предвид своята резолюция от 20 февруари 2008 г. относно Стратегия на ЕС за Централна Азия¹,
 - като взе предвид програмата на ЕС за предотвратяване на сериозните конфликти, приета от Европейския съвет в Гьотеборг през 2001 г.,
 - като взе предвид изявленията на заместник-председателя/върховен представител Катрин Аштън от 11 юни 2010 г. относно новите сблъсъци в Киргизстан и от 28 юни 2010 г. относно конституционния референдум,
 - като взе предвид заключенията на Съвета по външни работи от 14 юни 2010 г.,
 - като взе предвид съвместното изявление на специалния пратеник на председателя на ОССЕ, специалния представител на ООН и специалния представител на ЕС в Киргизстан от 16 юни 2010 г. относно положението в Киргизстан,
 - като взе предвид Стратегията на ЕС за ново партньорство с Централна Азия, приета на заседанието на Европейския съвет на 21–22 юни 2007 г.,
 - като взе предвид съвместния доклад от Съвета и Европейската комисия до Европейския съвет от 14 юни 2010 г. относно напредъка, постигнат при прилагането на Стратегията на ЕС за Централна Азия,
 - като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество (СПС) между ЕС и Киргизстан, което влезе в сила през 1999 г.,
 - като взе предвид документа за регионална стратегия на Европейската общност за подпомагане на Централна Азия за периода 2007–2013 г.,
 - като взе предвид член 110, параграф 4 от своя правилник,
- А. като има предвид, че на 11 юни 2010 г. в градовете Ош и Джалалабад в южен Киргизстан избухнаха ожесточени сблъсъци, които продължиха да ескалират до 14 юни, като според информацията стотици въоръжени мъже са превзели улиците на тези градове, като са стреляли по граждани и са палили магазини, избирайки целите си въз основа на етнически признак,
- Б. като има предвид, че според органите на Киргизстан в сблъсъците са загинали

¹ ОВ С 184 Е, 6.8.2009 г., стр. 49.

около 300 души, въпреки че бяха изразени опасения, включително от страна на ръководителя на временното правителство Роза Отунбаева, че е възможно действителният брой на загиналите да е значително по-голям; като има предвид, че над 2 000 души бяха ранени или приети в болница, и че много хора все още се водят за изчезнали,

- В. като има предвид, че се счита, че вследствие на насилието 300 000 души са били вътрешно разселени, а 100 000 са потърсили убежище в съседен Узбекистан; като има предвид, че правителството в Ташкент предостави хуманитарна подкрепа на бежанците с помощта на международните организации, но затвори границата си с Киргизстан на 14 юни 2010 г., като се позова на липса на възможност да приеме повече хора,
- Г. като има предвид, че временното правителство обяви извънредно положение в района и че силите за сигурност не бяха в състояние да поемат контрола над ситуацията; като има предвид, че апелите, отправени от временния президент Роза Отунбаева към руския президент Медведев и към Организацията на Договора за колективна сигурност, за военна подкрепа за възстановяване на реда бяха отхвърлени; като има предвид, че беше изпратено искане за изпращане на международна полицейска сила и понастоящем то се разглежда от ОССЕ;
- Д. като има предвид, че ЕС несъмнено има интерес от мирен, демократичен и проспериращ в икономическо отношение Киргизстан; като има предвид, че ЕС пое ангажимент, по-специално чрез своята Стратегия за Централна Азия, да действа като партньор на страните в региона; като има предвид, че сега съществува неотложна необходимост от значително по-голям международен ангажимент, и че реакцията на ЕС ще се отрази на неговата репутация като партньор,
- Е. като има предвид, че Комисията отпусна 5 милиона евро с цел предоставяне на спешна медицинска и хуманитарна помощ, нехранителни продукти, защита и психологическа подкрепа за лицата, засегнати от кризата, като има предвид, че следва да бъде направено сравнение между тази сума и спешния призив на ООН за неотложна помощ в размер на 71 милиона щатски долара,
- Ж. като има предвид, че чрез приетата през 2001 г. програма от Гьотеборг и последващи документи ЕС признава значението на предотвратяването на конфликти, и като има предвид, че настоящото положение в Киргизстан изисква теоретичните идеи да се превърнат в конкретни действия,
- З. като има предвид, че на 27 юни 2010 г. се проведе референдум в доста спокойна обстановка, който се отличаваше с висока активност и доведе до одобрението, с подкрепата на над 90% от гласувалите, на нова конституция, уравниваща президентските и парламентарните правомощия, до утвърждаването на Роза Отунбаева като временен президент с мандат до 31 декември 2011 г. и до разпускането на конституционния съд; като има предвид, че се планира на 10 октомври 2010 г. да бъдат проведени парламентарни избори,
- И. като има предвид, че страните от Централна Азия са изправени пред редица общи предизвикателства, като например бедност и сериозни заплахи за човешката сигурност, както и необходимостта от укрепване на демокрацията, доброто управление и принципите на правовата държава; като има предвид, че е

необходимо регионалното сътрудничество да бъде съживено и засилено с цел разработването на общ подход към проблемите и предизвикателствата, пред които е изправен регионът; като има предвид, че регионалните и международните участници трябва да се стремят към по-общ подход към проблемите и предизвикателствата в региона,

- Й.
- като има предвид, че ЕС трябва винаги да спазва ангажимента си за включване на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава във всички споразумения с трети държави и да насърчава демократичните реформи чрез съгласувани политики, които засилват неговата надеждност като фактор в региона,
 1. Изразява сериозна загриженост относно трагичните и ожесточени сблъсъци, които избухнаха в южен Киргизстан, и поднася съболезнованията си на семействата на всички жертви;
 2. Осъжда неотдавнашното насилие в южен Киргизстан; изразява съжаление за загубата на човешки животи и изразява надежда, че може да бъде намерено мирно решение на конфликта в Киргизстан, основано на демократичните принципи, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека;
 3. Призовава временното правителство да проведе достоверно, безпристрастно и независимо разследване на свързаните с насилието събития, евентуално с подкрепата на международните фактори, за да изправи извършителите пред правосъдието;
 4. Призовава временните органи да положат всички възможни усилия да гарантират връщане към нормален живот и да осигурят всички необходими условия, така че бежанците и вътрешно разселените лица да могат да се върнат доброволно, в безопасност и с достойнство по своите домове; настоятелно призовава местните органи да предприемат ефективни мерки за изграждане на доверието и да започнат истински диалог с всички етнически общности, населяващи южен Киргизстан, с цел развитието на надежден процес на помирение;
 5. Във връзка с това призовава Комисията да засили хуманитарната помощ в сътрудничество с международните организации и да започне кратко- и средносрочни програми за възстановяване на разрушените домове и на загубените активи, както и да осъществи проекти за възстановяване в сътрудничество с органите на Киргизстан и други донори, така че да се създадат благоприятни условия за връщането на бежанците и вътрешно разселените лица; във връзка с това, обръща внимание на значението на местните проекти за развитие;
 6. Обръща внимание на необходимостта от значително международно усилие за подпомагане на процеса на възстановяване, стабилизация и помирение в южен Киргизстан и на възможността основата за такова усилие да бъде положена по време на планираната среща на донорите в Бишкек на 27 юли 2010 г.;
 7. Подчертава, че хуманитарната реакция трябва да се съпровожда от усилия за стабилизиране на положението и предотвратяване на значителния риск от възобновяване на насилието, което би могло да застраши също така мира и сигурността в други райони от долината Фергана, простираща се на територията на Узбекистан, Киргизстан и Таджикистан;

8. Призовава за съществено увеличение на хуманитарната помощ от ЕС за хората, засегнати от неотдавнашното насилие в южен Киргизстан, както и за пълно използване на Инструмента за стабилност;
9. Счита, че в дългосрочен аспект също е необходимо ново равнище на ангажираност на ЕС по отношение на южен Киргизстан; отново отправя искане към Комисията да изготви предложения за преразпределение на финансови средства по Инструмента за сътрудничество за развитие, с цел да се гарантира, че ЕС ще бъде в по-добра позиция да реагира по адекватен начин на новото положение в Киргизстан; застъпва становището, че е важно политиката на ЕС относно Централна Азия да акцентира върху сигурността на хората;
10. Призовава заместник-председателя/върховен представител и държавите-членки да подкрепят и да допринесат активно за бързото разполагане на полицейска мисия на ОССЕ с цел да бъде предотвратено избухването на ново насилие, да бъде стабилизирано положението в засегнатите от сблъсъците градове, да бъдат защитени жертвите и най-уязвимите лица и да бъде улеснено връщането на бежанците и на вътрешно разселените лица;
11. Отбелязва сравнително мирния начин, по който беше проведен конституционният референдум в Киргизстан на 27 юни 2010 г.; подчертава, че възстановяването на конституционния ред и на принципите на правовата държава е ключово с оглед на дългосрочното стабилизиране на положението в страната; подчертава, че следващите парламентарни избори (временно предвидени за октомври 2010 г.) следва да осигурят конституционното основание за правителство, което да притежава както силна легитимност, така и широка обществена подкрепа; ето защо призовава органите да предприемат незабавни и категорични мерки за преодоляване на значителните недостатъци, установени от ОССЕ/СДИПЧ, в адекватен срок преди предстоящите парламентарни избори; очаква да установи силни междупарламентарни връзки с бъдещия парламент на Киргизстан;
12. Изразява загриженост относно сведенията за арести на някои защитници на правата на човека в Киргизстан и призовава за незабавното им пускане на свобода; призовава органите на Киргизстан да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че защитниците на правата на човека могат да вършат своята дейност за насърчаването и защитата на правата на човека без никакви пречки;
13. Подчертава общия интерес и общата отговорност на Киргизстан, съседните държави, Русия, Китай, ЕС, САЩ, ОССЕ и останалата част от международната общност за предотвратяване на дестабилизацията; призовава всички участници да установят начини на взаимодействие;
14. Изразява загрижеността си относно трудностите, с които се сблъсква процесът на демократизация в Киргизстан и които очевидно произтичат от слабата позиция на временното правителство на Киргизстан и от силата на престъпните мрежи в страната, включително контрабандистите на наркотици в южен Киргизстан;
15. Счита, че създаването на плуралистична политическа система, която позволява представителство на различни интереси и арбитраж, е изключително важно за намаляването на напрежението и предотвратяване на нови изблици на насилие, и че ЕС и държавите-членки на ЕС трябва активно да подкрепят демократизацията и да

се стремят да намалят разликите между позициите на международните фактори, така че да подобрят перспективите за процеса на реформи в Киргизстан;

16. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на парламентите и правителствата на държавите-членки, на временното правителство на Киргизстан, на генералния секретар на Организацията на обединените нации, на генералния секретар на ОССЕ и на генералния секретар на Съвета на Европа.